

На основу чланова 19. и 21. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Петар Јеремић, Невена Кривокапић, Тамара Скроза, Ивана Стјеља, Вера Баришић Поповић, Вера Дидановић, Владо Мареш, Стојан Марковић и Драган Ђорђевић, на седници одржаној 29.6. 2017. године, једногласно доноси

ОДЛУКУ

Текстом “Ђурувија, Рачак и Гордић”, објављеним 19. маја 2017. године, као и необјављивањем реаговања на текст, дневни лист “Политика”

1. прекршио је тачке 1,2,4 и 5 Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије о обавези новинара и уредника да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије, да праве јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања, да, када је неопходно, консултују што више извора и да им омогуће да изнесу свој став, као и да су са новинарством неспојиви објављивање неоснованих оптужби, клевета и гласина,

2. прекршио је тачке 1,3,5 и 6 Одељка IV (Одговорност новинара), о обавези новинара да се супротстави свима који крше људска права или се залажу за било коју врсту дискриминације, говор мржње или подстицање насиља, да поштује претпоставку невиности, достојанство жртва злочина, као и да поштује право на одговор, извињење и исправку,

3. прекршио је и тачке 1 и 3 Одељка V (Новинарска пажња), по којима је новинар обавезан да приступа послу са дужном професионалном пажњом, а прећуткивање чињеница које могу битно да утичу на став јавности о неком догађају једнако је њиховом намерном искривљивању или изношењу лажи.

Налаже се “Политици” да ову одлуку Комисије објави најкасније пет дана од дана достављања одлуке.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Адвокати Верана Матића, председника Комисије за утврђивање чињеница о убиствима новинара, поднели су жалбу Савету за штампу због текста бившег главног уредника „Експрес Политике“ Ђорђа Мартића, који је „Политика“ објавила у „Погледима“, а у којем се, како је наведено у жалби, аутор „грубо поиграва чињеницама, околностима и контекстом у којем је извршен атентат на Славка Ђурувију“. У спорном тексту, Ђорђе Мартић, који је 1999. године објавио текст „Ђурувија дочекао бомбе“, који се сматра најавом Ђурувијиног убиства, наводи да је текст објавио да би практично „позвао Ђурувију да то демантује“, али и, по оцени подносиоца жалбе, „тенеденциозно и неутемељено развија тезу о томе коме је убијени новинар ‘сментао’“ и одговорност посредно пребације на Зорана Ђинђића и све ставља у контекст наводне борбе за вођство тадашње опозиције. Раегујући на овај текст, Комисија за утврђивање

чињеница о убиствима новинара је 22. маја издала саопштење и послала га „Политици“, да би га објавила и извинила се читаоцима за уређивачки пропуст, што се није догодило. Након тога, председник Комисије Веран Матић упутио редакцији и вршиоцу дужности главног уредника листа реаговање, које такође није објављено. Због свега тога, по мишљењу подносиоца жалбе, прекршено је више тачака из поглавља Истинитост извештавања, Одговорност новинара, Новинарска пажња и Поштовање приватности.

Редакција „Политике“ није одговорила на жалбу.

Чланови Комисије за жалбе били су сагласни у оцени да лист који држи до свог угледа и кредибилитета не сме да себи да дозволи овакве уређивачке пропусте. Без икакве оградe, објављен је текст, у којем човек који је најавио Ђурувијино убиство, без икаквих доказа и основа, сада за то убиство практично оптужује бившег премијера Зорана Ђинђића, који је такође убијен и не може да се брани. По мишљењу чланова Комисије, објављивањем спорног текста прекршене су бројне одредбе Кодекса које се односе на обавезу истинитог и објективног извештавања, разликовања чињеница од претпоставки и нагађања, забрану изношења лажних оптужби и клевета. Аутор спорног текста такође не поштује достојанство људи о којима пише, пре свега кад је реч о жртвама злочина, против којих износи исконструисане и ничим поткрепљене оптужбе. Уредништво „Политике“ ничим није објаснило своју одлуку да објави овакав текст, а одбијањем да објави саопштење Комисије за утврђивање истине о убиствима новинара и реаговања председника Комисије недвосмислено је потврдило да своју уређивачку одлуку, у најбољем случају, не сматра спорном. По оцени чланова Комисије, „Политика“ је прекршила Кодекс новинара Србије и одбијањем да објави саопштење, односно реаговање, такође без икаквог образложења, јер, супротно стандардима професије, није поступила у складу са обавезом неговања културе и етике јавне речи.

Због свега тога, Комисија је једногласно одлучила да је „Политика“ прекршила Кодекс новинара Србије и наложила листу да ову одлуку објави.

Београд, 29.6.2017.

Председавајући

Петар Јеремић